

У односима између Сједињених Америчких Држава и Турске дошло је до захлађења након што је одбор за спољну политику Представничког дома америчког Конгреса усвојио резолуцију у којој се страдање Јермена у Отоманском царству назива геноцидом.

Резолуција је усвојена тесном већином (23 гласа за и 22 против) упркос апелима Обаине администрације члановима одбора да не гласају за тај документ јер би он могао да увреди Турску и наруши америчко-турске односе.

У резолуцији се страдање више стотина хиљада Јермена у Отоманском царству, у време Првог светског рата, назива геноцидом и од Обаине администрације се тражи да ту чињеницу узме у обзир приликом вођења спољне политике.

О документу, који нема обавезујући карактер, сада би требало да се изјасни читав Представнички дом Конгреса, а исход гласања је неизвестан.

Сличан текст усвојен и 2007.

Припадници јерменске заједнице у Америци већ деценијама настоје да издејствују да се страдање њихових предака - који су се пре безмало 100 година побунили тражећи независност - званично окарактерише као геноцид.

Одбор за спољну политику је и 2007. године усвојио текст у којем се страдање Јермена назива геноцидом, али под притиском тадашњег председника, Џорџа Буша млађег, та резолуција није стављена на гласање у Представничком дому.

Турска је тада повукла свог амбасадора у Вашингтону на консултације и запретила да би америчкој авијацији могла да ускрати приступ једној од турских ваздухопловних база, које су биле од кључног значаја за америчко ангажовање у Ираку.

Турска одлучно негира да је над Јерменима почињен геноцид и инсистира да закључке о догађањима из тог времена треба да доносе историчари, а не политичари.

"Претња нормализацији турско-јерменских односа"

Овога пута Турска је поново повукла амбасадора из Вашингтона и огласила се саопштењем у којем осуђује усвајање резолуције.

У владином саопштењу се оцењује да резолуција "осуђује турски народ за злочин који он није починио", и да би одлука спољно-политичког одбора америчког Конгреса могла да наруши америчко-турске односе и да нанесе штету тек започетом процесу нормализације односа између Турске и Јерменије.

Јерменија и Турска су, после вишедеценијског непријатељства, у октобру прошле године, уз посредовање Швајцарске, постигле споразум о отварању међусобне границе и успостављању дипломатских односа.

Тај споразум међутим тек треба да буде ратификован у парламентима двеју земаља, и према речима дела турских посланика, резолуција усвојена у одбору америчког Конгреса могла би да закомпликује ратификацију у турском парламенту.

Према речима представника Беле куће, председник Обама је у среду телефоном разговарао са турским колегом Абдулахом Гулом и апеловао да се што пре ратификује споразум са Јерменијом.

(BBC)